GENEL-İŞ

SAYI: 301
1 KASIM 1977

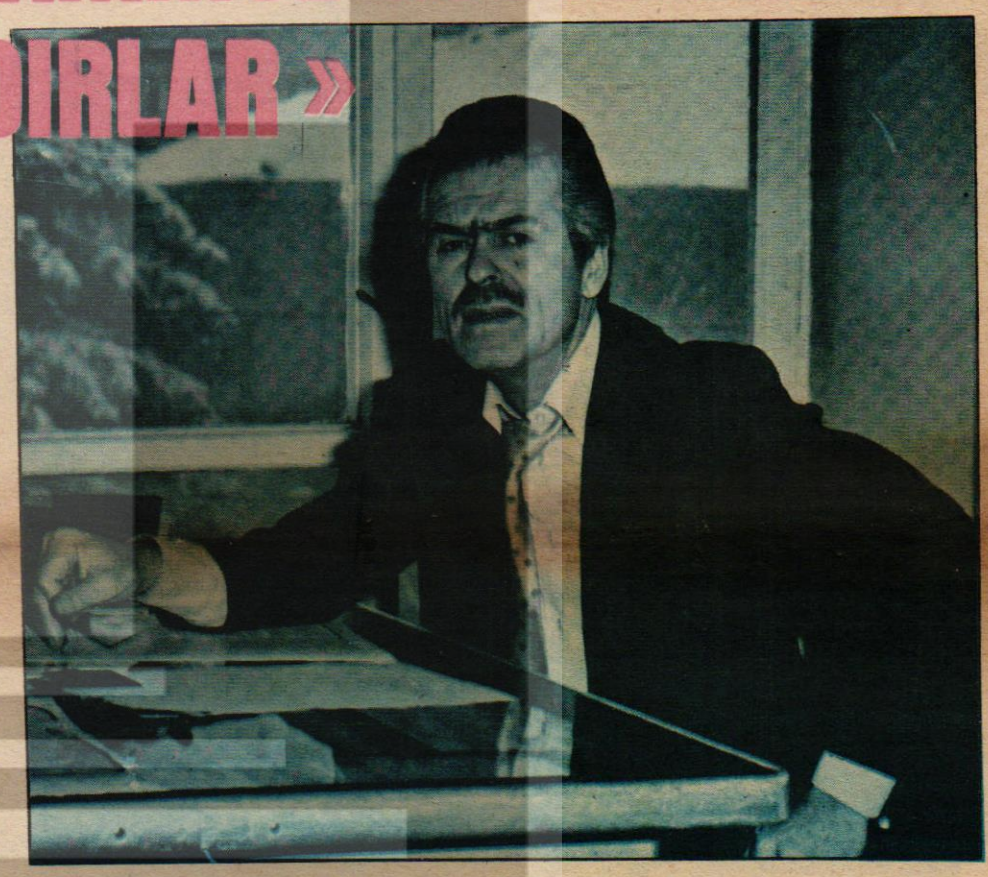
EMEK

TÜRKİYE GENEL HİZMETLER İŞÇİLERİ SENDİKASI YAYIN ORGANIDIR

KÜTÜPHANESİ

Genel Başkanımız BAŞTÜRK :

«SOLDA BİR TÜRKİYE YARATMA KAVGASINDA OLANLAR, BİRBİRLERİNE YARDIMCI OLMAK VE BİRBİRLERİNE TAHAMMÜL GÖSTERMEK ZORUNDADIRLAR»

Sendikamız Ankara 3 No'lu Şube Genel Kurulunda bir konuşma yapan Genel Başkanımız Abdullah Baştürk, **"Solda bir Türkiye yaratma kavgasında olanlar, birbirlerine yardımcı olmak ve birbirlerine tahammül göstermek zorundadırlar"** demiştir.

"Türkiye'nin tüm kurumları sağın, sağcıların elinde ve denetimindedir. Bizse binmişiz kendi gemimize, kendi yönetimimiz, yani emekçilerin siyasi ve ekonomik iktidarlarını yaratmanın ve kurmanın yoluna çıkmışız. Bu yolda birbirimize güvenmeye ve devrimci örgütler arası dayanışmayı kurmaya mecburuz" diyen Baştürk, sözü 11 Aralıkta yapılacak Yerel seçimlere ve bu seçimler öncesi adayların saptanacağı önseçimlere getirerek şöyle konuşmuştur.

"Burada bir kongre yapıyoruz. Ankara Belediyesinin Temizlik işçilerinin temsilcilerisiniz. Sizlere Genel-İş Sendikasının Genel Başkanı olarak şunu söylemek isterim:

Biz Genel-İş için, aday adaylarından kim aday olursa olsun, hangisi Belediye Başkanı seçilirse seçilsin bilmek gerekir ki, onun bizim karşımızdaki yasal sıfatı işverendir. Bu kongremizde, CHP'den aday adayı olan arkadaşlarımız da hazır bulunuyor. Bunlara duyurmak isteriz, biz önseçim sürtüşmelerine bulaşmak istemeyiz. Önseçimleri bunlardan hangisi kazanırsa, onu geçmiş seçimlerdekinden çok daha fazla oyla seçtirmek için elimizden geleni yaparız, ama parti içi önseçim işlerine ve çekişmelerine bulaşmayız."

Kongreye katılan delegelerden birinin **"Ulusal Demokratik Cephe"** konusuna açıklık getirilmesini istemesi üzerine de Sendikamız Genel Başkanı Abdullah Baştürk şunları söylemiştir:

"Türkiye'de aslında gayrı milli olan, adına "Milliyetçi Cephe" **denen bir sağ koalisyon vardır. Bunun karşısında da sol güçler vardır. DİSK bunun adını "Ulusal Demokratik Cephe" koymuştur. Bu addan herkesin kendine göre bazı sonuçlar çıkarmaya çalıştığını görüyorum. Ulusal Demokratik Cephe'nin adı ve amacı aslında açıktır. UDC, ülkemizde emperyalizmin, kapitalizmin, ahtapot kılığına girmiş faşizmin karşısında olanların aldığı tavrın adıdır. Ancak, bu cephenin yöntem ve içeriği, 22 Aralık'ta yapılacak DİSK Genel Kurulunda enine boyuna tartışılacak, saptanacaktır.**

UDC konusu şimdilik donduruldurulmuştur. DİSK'in bu konudaki kesin kararının saptanacağı yer, Konfederasyonun Genel Kurulu-dur."

DİSK'in, öne alınmış erken, ama Olağan Genel Kurulunun tarihi kararlar vereceğini, UDC konusuna açıklık getireceğini, işçi sınıfının hangi örgütlerle ilişki ve dayanışma kurması gerektiğini saptayacağını anlatan Baştürk, konuşmasını daha sonra şöyle sürdürmüştür:

"İşçi sınıfının demokratik ve ekonomik örgütleri sendikalardır. Sendikaların sadece ekonomik mücadele yapmaları diye bir kayıt ve kural yoktur. Ekonomik mücadele yapıyoruz diye kendimizi siyasal mücadeleden soyutlayacak değiliz. Karşımızda tüm ağırlığı ve eziciliğiyle, ekonomik bir güç olan kapitalizm, emperyalizm siyasal iktidarları ele geçirmiş, ipleri elinde tutuyor. Biz ekonomik örgütler olarak, sendikalar olarak işçilere bir takım haklar ve ücret zamları sağlıyoruz. Kapitalistler ise, devalüasyon enflasyon gibi çeşitli oyunlarla sağlanan ücret artışlarımızı elimizden alıyorlar.

Bu oyunun sonsuza kadar böyle sürüp gitmesine müsaade edemeyiz. Ama biz işçiler olarak, işçi sınıfı olarak, ağırlıklı biçimde sesimizi duyuracağımız bir siyasal iktidar iş başına gelinceye kadar da bunun böyle devam edeceğini biliyoruz. Biz işçi sınıfı olarak ancak sol bir partinin, sosyalist bir partinin tabanı olabiliriz. İktidara kendi gücümüzle gelebiliriz. Dolayısıyla siyasal örgütlerin her kademesine basa basa gelip sosyalist Türkiye'nin temellerini atmak durumundayız. Bu temelleri atacağız. Bizim adımıza, işçi sınıfı adına dışardan kimsenin konuşmaya hakkı yoktur. Kimseyi konuşturmayacağız. Bizim dışımızdakilerin sözleri ve kararları bizi bağlamaz. Bunları kabul etmeyeceğiz. Sesimizi, gücümüzü ve ağırlığımızı duyurmanın zamanı gelmiştir. Bunu duyurup göstereceğiz."

«YEREL SEÇİMLERDE EMEKÇİLERİN DESTEKLENMESİ İŞÇİ SINIFININ ACİL GÖREVLERİNDEN BİRİDİR»

11 Aralık 1977 günü yapılacak yerel seçimler için bilindiği gibi önseçimler 6 Kasım'da yapılacaktır. Bu seçimler için ülkemizde birçok üyemiz ve işçi arkadaşımız Belediye başkanlıkları, Belediye Meclisi üyelikleri ve İl Genel Meclisi üyelikleri için aday adayı olmuşlar ve gerekli başvurularda bulunmuşlardır.

Yerel yönetimde işçi arkadaşlarımızın çoğunlukta bulunarak sınıfımızın istemlerini gerçekleştirmek ve çıkarlarını koruyabilmek için mücadele vermemiz gereklidir. Aday adayı olan arkadaşlarımızın seçilebilmesi ve yönetime katılması için verilecek mücadele sınıfımıza düşen acil görevlerden biridir.

İşçi adaylarının ön seçimlerde başarıya ulaşması için tüm işçi sınıfının bireylerini görev başına çağırıyoruz. Bu ön seçimlerde işçi ve emekçilerin konuşmaları için elimizdeki tüm olanakları kullanmak zorundayız.

Çevremizde bulunan konuyla ilişkili kişilerle ivedi olarak diyalok kurup adaylarımızın kazanmasını sağlamalıyız. Yerel yönetimde ne kadar çoğunlukta olursak sesimiz daha gür ve güçlü olacaktır. İlk hedefimiz ön seçimlerde başarıya ulaşmaktır. Bu nedenle elimizdeki tüm baskı unsurlarını kullanarak işçi adaylarının başarısını sağlamalıyız. Sağladığımız başarı kişisel bir başarı değil sınıfımızın başarısı olacaktır.

İŞÇİ SINIFININ YEREL YÖNETİMDE SESİNİN DAHA GÜR VE GÜÇLÜ OLMASI İÇİN TÜMÜMÜZ GÖREV BAŞINA...

AFYON, ORDU ve ORHANGAZİ GREVLERİMİZ BAŞARILI BİR ŞEKİLDE SÜRÜYOR

Afyon Belediyesinin Temizlik İşleri ve Mezbaha Müdürlüğü işyerlerinde 28 Eylül günü başlattığımız grev başarıyla sürerken, 11 Ekim günü Ordu Belediyesinin Otobüs İşletmesi, Fen ve Temizlik İşleri Müdürlüğü işyerlerinde, ayrıca Orhangazi Belediyesindeki grevlerimiz de devam etmektedir.

AFYON GREVİ

İşverenin ve sarı sendikanın işbirliği ile grevimiz, hergün tezgâhlanan oyunlarla kırılmak istenmekte, ancak grevci işçilerin kararlılıkları karşısında sonuçsuz kalmaktadır. Temizlik işlerinde çalışan işçilerin grevde olması, sokak ve caddelerde çöplerin birikmesine neden olmuştur. Bu durum karşısında paçaları tutuşan Belediye Başkanı ve baraj kurarak işçileri kendi sendikalarında zorla tutma çabası gösteren sarı Bes-İş Sendikası yöneticileri çareyi grev kırıcılığında bulmuşlardır.

Yasalara kesinlikle aykırı olan grev kırıcılığı karşısında, idari makamlar sessizliğini sürdürmekte ve başka işyerlerinde çalışan işçilere kentin temizliği yaptırılmaktadır. Oysa ki, yasalara göre başka işyerlerinde çalışan işçiler greve gidilen işlerde çalışamaz, çalıştırılamazlar. Ne var ki, Afyon Belediye Başkan Vekili ve AP İl Başkanı Nedim Helvacıoğlu yasalara meydan okuyarak Fen İşleri, Park ve Bahçeler Müdürlüğü işyerlerinde çalışan işçilere temizlik yaptırmakta ve fiilen grev kırıcılığı suçunu işlemektedir.

26 AĞUSTOS'ta kapitalizm ve emperyalizm Afyon'da yenilgiye uğramıştı. Grev çadırının hemen yanında bulunan Anıtın altında, objektife poz veren grevciler; "Bu kez de işveren ve sarı sendika işbirliğini yenilgiye uğratacaklarını" vurguluyorlardı.

HALKIN SAĞLIĞI VE SOKAKLARDA ET KİSİMİ

Öte yandan, Mezbaha işçilerinin grevde olması nedeniyle et kesimi mezbahada tamamen durmuştur. Ama Belediye Başkan Vekili Helvacıoğlu, halkın sağlığını hiçe sayarak et kesimini serbest bıraktığını açıklamıştır. Helvacıoğlu gerekçe olarak da **"halkın etsiz kalamayacağını"** göstermiştir. Oysa kesilen etlerin ahırlarda kesildiğini kamuoyundan saklamaya da çaba göstermektedir.

Bir kentin Belediye Başkanlığı makamında oturan bir insan, kendi çarpık ideolojisini halkın sağlığının üstünde tutuyorsa, o kentin emekçi halkı, o makamı elbetteki kendinden yana, halkın sağlığını kendi sağlığı kadar düşünen bir Belediye Başkanına vermesini bilecektir.

Başbakana durum bildirildiği halde, hiç bir yanıt alınamadığı gibi, önlem de alınmamıştır.

Afyonlu grevciler mutluluk içinde sürdürüyorlar grevi...

Ötedenberi çoğunlukla AP'ye oy veren Afyon halkı elbetteki bunun bir değerlendirmesini yapacaktır.

Grevci işçiler hor görülmenin, tepeden bakılmanın acısını çıkarırcasına, yanıtını verircesine bilinçli ve kararlı bir biçimde sürdürüyorlar grevi. **"Ölüm var dönüm yok"** diyorlar grevciler. **"İsteklerimiz kabul edilinceye kadar sürecektir grevimiz"** derken gözleri açılıyor çoğunun. **"Nedim Helvacıoğlu dize gelinceye, sarı sendikanın tabelası indirilinceye kadar Belediyenin önündeki bu çadır kaldırılmayacaktır buradan"** diyor grevciler ve halay çekiyorlar sonra. Bu arada slogan atanlar oluyor. Tüm grevciler katılıyorlar, hep bir ağızdan haykırıyorlar.. **"İşçiyiz güçlüyüz", "Kahrolsun sarı sendika", "Yaşasın işçi sınıfı", "Yaşasın Genel-İş, yaşasın DİSK."**

ORDU GREVİ

Ordu Belediyesinin Otobüs İşletmesi, Fen ve Temizlik İşleri Müdürlüğü işyerlerinde 11 Ekim günü başlayan grevimiz, grevcilerin kararlılıkları ile başarılı bir şekilde sürmektedir.

Kentin tüm hizmetleri durmuştur. Otobüsler yolcu taşımamakta; yol, kanal, asfalt ve inşaat işçileri ile cadde ve sokakların temizliği yapılmamaktadır. Temizlik işçilerinin grevde olması, sokaklarda çöplerin birikmesine neden olmuştur.

Öte yandan Ordu Belediye Başkanı Veysel Akgün, Ordu'da bir açıklama yaparak zarar ettiği gerekçesiyle Otobüs İşletmesini kaldıracağını, temizlik işlerini ise müteahhite vereceğini söylemiştir.

Kentin hizmetinde çalıştırdığı işçilerin emeklerinin karşılığını vermeye yanaşmayarak, grevin başlamasına neden olan Belediye Başkanı Veysel Akgün, bu kez köşeye sıkışınca bahaneler aramaya başlamıştır.

Otobüs işletmesinin kaldırılması, herşeyden önce olanaksızdır. Ondan da önce; analaşılıyor ki, AP'li Belediye Başkanı MC ve MESS'in başlattığı lokavta **"gizli lokavtla"** katılmak amacını gütmektedir. Veysel Akgün'e şunu hatırlatmak isteriz: Ordu Belediyesi çiftlik değildir. Hele Akgün'ün çiftliği hiç değildir. Yerel seçimler yaklaştı. İnancımız odur ki, Ordu'nun emekçi halkı bu gibi art niyetler maskesine bürünen Belediye Başkanını alaşağı etmesini bilecektir.

Kaldı ki, Belediye Başkanının bu isteği Belediye Meclisinde nasıl karşılanacaktır. Bu da önemli bir noktadır. Belediye Başkanı belki de otobüs işletmesini önce kapattım diyecek, sonra da açacaktır. Ancak, evdeki hesap her zaman çarşıdakine uymaz, uymayacaktır da.

Ordu Belediyesi ne Veysel Akgün'ün dükkânıdır, ne de çiftliği... Kentin tüm hizmetlerini sabahın köründen, gece yarılarına kadar yürüten emekçilerin hakkını vermeyi düşünse daha akılcı bir yol izlemiş olur. Bir takım **"Ali Cengiz"** oyunları ile Belediye Başkanlığı yapılamaz.

Grevci işçiler, kavgalarının ekmek kavgası olduğunu belirterek, yağmur ve soğuğun kendilerine engel değil, aksine inandıkları davayı daha da kamçılamakta olduğunu söylemişlerdir. Mevsimin kış olduğunu, daha evlerine yakacak alamadıklarını, zaten grev yapılmamış olsaydı bile, maaşlarını alamadıkları için bir şeyin değişmeyeceğini de sözlerine eklemişlerdir.

DEMOKRATİK KURULUŞLAR GREVİ DESTEKLİYOR

Ordu'daki demokratik kuruluşlar bildiriler dağıtarak, demeçler vererek grevimizi sonuna kadar destekleyeceklerini açıklamaktadırlar.

Ordu Halkevi Yönetim Kurulu, Bahattin Kılıç imzasıyla verdiği demeçte şu görüşlere yer vermiştir:

"-Yiğit Genel-İş grevcilerinin inançlı ve disiplinli mücadeleleri işveren ve yandaşlarını panik ve korkuya saldı. Hele YSE'de çalışan üç yurtsever işçinin grevcileri ziyaret etmesi üzerine, işçi düşmanı YSE yetkilileri bu üç

Grevci işçilere grev paraları dağıtılıyor.. Genel Başkan Vekilimiz Erkan Andaş, Merkez Organizatörümüz Cengiz Kandiyeli ve Trabzon Şube Başkanımız Hasan Gürsoy grevcilerle birlikte....

→

ANKARA 3 NO'LU ŞUBEMİZ GENEL KURULU YAPILDI

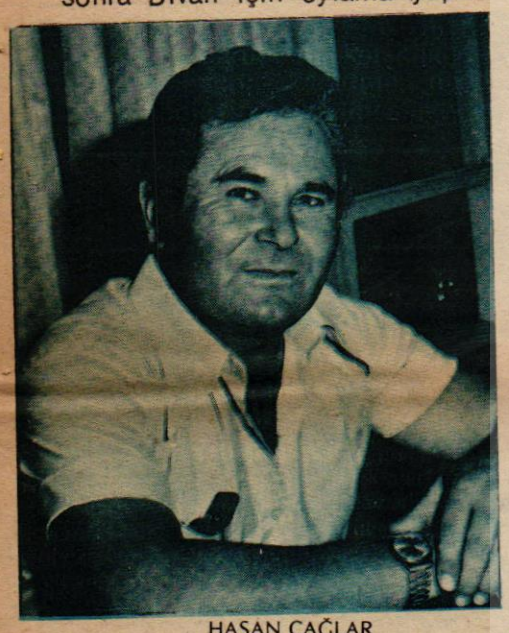
● Şube Başkanlığına yeniden Hasan ÇAĞLAR seçildi

Genel Kurul Divanı..

Sendikamız Ankara 3. No'lu Şube Genel Kurulu 23 Ekim Pazar günü yapılmış ve Şube Başkanlığına yeniden **Hasan Çağlar** seçilmiştir.

Kalabalık bir işçi ve konuk kitlesinin de izlediği Şube Genel Kurulu, Şube Başkanı **Hasan Çağlar**'ın açış konuşmasıyla başlamıştır. Açış konuşmasından sonra Divan için oylama yapılmış ve Divan Başkanlığına Genel Başkanımız **Abdullah Baştürk**, yardımcılıklarına Genel Başkan Vekilimiz **Ertan Andaş** ve Ankara Bölge Merkez Şube Başkanımız **İsmail Hakkı Önal**, yazmanlıklara ise Ankara Elektrik Havagazı Şube Başkanımız **Naci Başsorgun** ve Ankara 1 No'lu Şube Sekreterimiz **Oğuz Kızıltan** seçilmiştir.

HASAN ÇAĞLAR

Divan üyelerinin yerlerini almalarından sonra Şube Genel Kurulu çalışmalarına başlamıştır. Gündem gereğince raporların okunmasına geçilmiş ve raporların okunmasından sonra söz alan delegeler raporlar üzerindeki eleştirilerini dillendirmişlerdir.

Söz alan delegelerden **Davut Kaygısız, Ahmet Yılmaz, Abbas, Atak, İbrahim Doğan, Mehmet Garip, Mustafa Adıgüzel, Şevket Akça, Halis Kaya, Hüseyin Memik** ve **Ali Kaygısız** raporlar hakkındaki görüşlerini dile getirerek, kongreye başarılar dilemişlerdir.

Raporların eleştirilmesinden sonra konukların konuşmalarına geçilmiştir. Söz alan konuklardan Türk Harb-İş Sendikası Genel Başkanı ve CHP Ankara milletvekili **Kenan Durukan**, Ankara Belediye Başkanı **Vedat Dalokay,** Ankara Belediye Başkan Aday Adayı **Selahattin Babüroğlu** ve Ankara CHP İl Başkanı ve Belediye Başkan Aday Adayı **Ali Dinçer** delegelere hitabederken, ülkemizin içinde bulunduğu iç ve dış ağır sorunları dile getirmişlerdir.

Konukların konuşmalarından sonra Divan Başkanlığını da yapmakta olan Sendikamız Genel Başkanı **Abdullah Baştürk** konuşmuştur. Genel Başkanımızın konuşması birinci sayfamızdadır.

Genel Kurulu izleyen delegelerden bir grup...

Baştürk'ün konuşmasından sonra gündemin son maddesi olan seçimlere geçilmiştir. Yapılan oylama sonunda Şube Başkanlığına yeniden **Hasan Çağlar**'ın seçildiği belli olmuştur.

Yönetim Kuruluna **Remzi Taştan, M.Ali Akgün, R.Ali Sevimli, İbrahim Poyraz, Hasan Topalak** ve **Celil Şengüloğlu** seçilirken, bu kurulun yedek üyeliklerine de **Ali Aytaç, Ali Çiçek, Musa Yeter, İsmet Yaldız, Mustafa Beydilli** ve **Hüseyin Kılıç** getirilmiştir.

Şevket Aşçı, Ömer İlhan ve **Neşet Kazancı'nın Onur Kurulu** üyesi olduğu Şube Genel Kurulunda **Remzi Yıldız, Celâl Doğan** ve **İbrahim Buyurgan** Onur Kurulunun yedek üyeleri olarak seçilmişlerdir.

Denetim Kurulu ise şu üyelerden oluşmuştur: **Şevket Doğantaş, Yusuf Güler** ve **Necati Sırmalı.** Aynı kurulun yedek üyeleri de **Dursun Yollu, Tekin Coşkun** ve **Tuncer Çağır olmuşlardır.**

GENEL MERKEZ GENEL KURULU DELEGELERİ

Ali Aytaç, Haydar Öncü, Celâl Doğan, Ahmet Göçebe, Hasan Kaplan, Mehmet Çağlayan, Ercan Dilveli ve Ali Demir. Yedekler **Hasan Topalak, Abdullah Güveren, Ali Çiçek, Haydar Erdek, Ergin Akgün, Mustafa Adıgüzel, Halil Özdemir** ve **Davut Kaygısız.**

Genel-İş EMEK, Ankara 3. No'lu Şubemizin yeni seçilen yöneticilerini kutlar, kendilerine işçi sınıfımız savaşımında başarılar diler.

→

işçiyi cezalandırmakla kara yüzlerini iyice açığa çıkardılar. Emeğin kurtuluş mücadelesinde kararlı olan işçi sınıfı, gücünü ekmek ve onur kavgasında ne kadar inançlı ve disiplinli olduklarını grev çadırlarında gösteriyorlar.

-Tarihin çarkı ezilen, sömürülen ve horlananlardan yana mutlaka dönecektir. Sömürü ve baskı üzerine kurulu olan bu içinde yaşadığımız toplumun en onurlu ve dirençli sınıfı işçi sınıfıdır. Parababalarının milyonlarıyla kurulan sarı Türkiye Genel-İş Sendikası'nın tabelası artık işçinin yaptığı binalardan indiriliyor.

Biz Ordulu ilerici yurtseverler olarak yiğit Genel-İş işçilerinin ekmek ve barış mücadelesinin başarıya ulaşacağı kanısındayız. İşçiler ve ezilen sınıfın tüm çalışanları ekmeğin tadını ve özgürlüğün tadılmasını ancak savaşsız, sömürüsüz bir düzende bulacaklardır.

-Şehrimizde devam eden grevi sonuna kadar destekliyoruz. Şunu iyice bilsin ki işverenler, kazançlı olan yiğit Genel-İş grevci işçileri olacaklardır."

Ordu grevcileri... Emeğin hakkını vermeyenlere karşı kararlı ve dirençli...

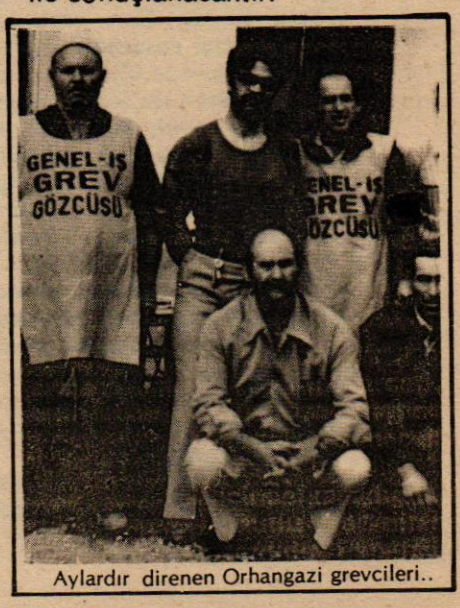
Grevciler grev mahallinde ekmek kavgasının zaferle biteceği inancı içinde görev başında...

ORHANGAZİ GREVİ

Orhangazi Belediyesinde 17 Ağustos tarihinde başlayan grevimiz sürerken, hiçbir yakınlaşma olmamıştır. Grevci işçiler, **"yıllarca da sürse haklarımızı noksansız alıncaya kadar sürdüreceğiz grevi"** diyorlar.

İşveren Orhangazi Belediye Başkanı'nın toplu sözleşme görüşmelerine katılmaması ve işçileri sendikamızdan istifaya zorlaması, daha sonra da bazı arkadaşlarımızın işine son vermesi, bardağı taşıran son damla olmuş ve de kaçınılmaz olan grev başlatılmıştı.

Üstüne basa basa söylüyoruz. Tüm haklarımızı alıncaya kadar grevimizi sürdürmeye kararlıyız. Aylarca değil, yıllarca da sürse Orhangazi Belediyesindeki grevimiz mutlaka işçilerin zaferi ile sonuçlanacaktır.

Aylardır direnen Orhangazi grevcileri..

LOKAVT HAK DEĞİL SOSYAL BİR SUÇTUR

Sermaye sınıfının en saldırgan örgütü MESS kamuoyunda giderek yalnız kalmanın hırçınlığı içinde çırpınıp durmaktadır. Çırpındıkça, telaşlandıkça da gömülmektedir içinde bulunduğu bataklığa.

Yoksul halkımızın başına Damokles'in kılıcı gibi dikilen MC hükümetinden başka MESS'in destekleyicisi yoktur görünürlerde. O MC'ki Aşkale Kömür Ocaklarını kapatma kararı alan TKİ Genel Müdürlüğüne yeşil ışık yakmakta ve böylece lokavtı yaygınlaştırmanın ilk adımını atmaktadır. Aynı zamanda da MESS'e örnek olmaktadır. Aşkale Kömür Ocaklarının kapatılması ve oradaki yüzlerce insanın açlığın kucağına itilmesi ile MESS'in altı bin işçinin çalıştığı işyerlerinde aldığı lokavt kararının aynı günlerde olması rastlantı değildir.

Gerek MC, gerekse MESS gelin güveği gibi yalnız kalmıştır. Başkaca yandaş da bulamayacağa benzerler. MC'nin ve MESS'in uyguladıkları lokavt her ne kadar yasalarda yer almışsa da, bir yasal hak değil, sosyal bir suçtur.

Grev, emeğinden başka satacak şeyi olmayan işçilerin, emekçilerin emeklerinin gerçek karşılığını alamadıkları zamanlar işverenlere patronlara ekonomik baskı yapmak suretiyle kullandıkları en son hak alma silahıdır. Evde ekmek bekleyen, kitap, defter, kalem bekleyen çocuklarına; yeni bir giysi dikinmek için üç dört metre pazen ya da basma bekleyen karısına bunları götüremeyen işçi, en son olarak *GREV* yapmakta bulur çareyi.

"-Eğer ben çocuklarıma pirzolalık, bifteklik, köftelik et değil, bir kilo kuru fasulye; karıma kürk, pırlanta iskarpin değil, birkaç metre basma götürecek parayı emeğimin karşılığı olarak alamazsam işi bırakırım. Çalışmam, böylece üretim durur. Makinaların bakımı tamiri de yapılamaz, sen de zarar edersin" der işçiler.

Bu istekleri karşısında işçileri, emekçileri MC ve MESS'ten başka haksız göreceklerin olacağını düşünemiyoruz.

Lokavt, işçilere emeğinin gerçek karşılığını vermeyen, onlara yaşamlarını sürdürebilmeleri için gerekli olan ücreti vermeyi içlerine bir türlü sindiremeyen patronlar, işçilerin ısrarlı istekleri ya da grev silahlarını kullanmaları karşısında lokavt yaparlar. Lokavtla o işyerlerinde çalışan yüzlerce, binlerce işçi sokağa atılır, açlığın-sefâletin kucağına itilir.

Lokavt kararı alan patron ya da patronların zarar etmeleri söz konusu değildir. Çünkü elinde stok yapılmış tonlarca malı vardır. Bankalarda yüklü parası, oturacak katı ve altında arabası vardır. Oysa patronun ağzından çıkan bir tek kelime ile sokağa atılan işçilerin ne stokta malı, ne oturacak evi, ne de arabası yoktur.

Bütün bu gerçekler ortada, gözler önünde iken lokavtı bir hak olarak göstermek mümkün değildir. Açlıktan kurtulma kavgası veren işçinin grevi haklı gerekçelere dayanmaktadır. Oysa işçiyi açlığın kucağına iten patronun lokavtı haksızlığın ta kendisidir. İnsanları aç bırakmak, onları çoluk çocuklarıyla birlikte sokağa atmak elbetteki hak sayılmaz.

Gerek MC, gerekse MESS iyice bilmelidirler ki sosyal bir suç olan lokavtı hak olarak göstermeye çalışmak kendilerine hiç bir yarar sağlamayacaktır. Bunu ülkemizin emekçi halkına kabul ettirmeyeceklerdir. Türkiye'de lokavt, 275 sayılı yasanın tanıdığı yasal bir haktır. Bu yasa günümüz koşullarında Anayasa da aykırı değildir. Ne var ki, bir yetkinin yasalarda belli kişilere *"hak"* olarak tanınması onun mutlaka *"hukuk"*a ve insan haklarına uygun olmasını gerektirmez.

Lokavt grevin simetriği ve karşılığı olamaz

Grev, bozuk sosyal terazinin hafif olan kefesine konmuş ağırlıklardan biridir. Lokavt aynı terazinin ağır basan kefesine konulan bir ağırlıktır. Dolayisiyle dengesizliği daha da bozucu sonuçlar doğurur. İşçi grev yapınca, patron sağlamış olduğu birikimle kendisi ve ailesinin yaşamını rahatlıkla sürdürebilir. Oysa ki işveren lokavt ilan edince, emeğini satmaktan başka geçim kaynağı olmayan işçiyi ve ailesini yaşam olanaklarından yoksun kalmaya tutsak etmiştir.

Bu nedenledir ki Çağdaş Sosyal Politika anlayışının getirmiş olduğu evrim, işverenlerin lokavt yapma yetkisine sahip olsalar bile bu ülkede lokavtın yasallığı ciddi tartışma konusudur. Hatta bir kısım ülkelerde, örneğin Batı Almanya'da Hukuk sistemi lokavta yer tanımayacak bir gelişim göstermiştir.

Devlet herkese çalışma hakkını sağlamakla yükümlüdür. Oysa bizim ülkemizde Devlet kurumları ve devletin iştiraki bulunan kuruluşların 274 sayılı yasaya aykırı olarak işveren sendikalarına üye olmaları, Devletin işçileri işsizliğe tutsak eden lokavtların finanse edicisi olması gibi, yasa dışı bir durum yaratmıştır.

Böylece emekçi kitlelerin maddi manevi görev ve yükümlülüklerini ayakta tutan Devlet, işçileri karşı çıkar guruplarını ekonomik ve siyasal eylemlerini destekleyici bir duruma düşürülmektedir. Üstelik son MC iktidarı bir kısım işkollarında yükümlü olduğu demokratik hukuk düzeninin temeline ciddi darbeler indirmektedir.

YEREL SEÇİMLERİN GETİRECEĞİ

Kasım ayının altısında, yerel seçimler için partili aday adayları arasında ön seçim yapılacak. II Aralık'ta da, ülke çapında partilerarası adaylar arasında yerel seçimler var.

Yerel seçimlerin, yani muhtar, ihtiyar heyeti, il genel meclisi ve belediye meclisi üyelikleriyle, belediye başkanlığı seçimlerinin bir ülkede iktidar değişikliğine yol açmasını beklemek olanağı yoktur. Bunu bilmek gerekir.

Ama hemen bunun yanı sıra bilinmesi gereken bir başka gerçek daha vardır ki, o da, yerel seçimlerin, baştaki iktidarın tutum ve gidişini vatandaşın onaylayıp onaylamadığını göstermek gibi çok önemli bir uyarma işlevinin olmasıdır.

Özellikle çalışanlar, emekçiler, işçiler için yerel seçimlerin bir başka önemi daha var ki, bunu da gözden ırak tutmamak gerekir:

Yerel seçimler, demokrasi, yani halkın kendi kendini yönetiminde bir temel taşıdır. Bir ön aşamadır. Bu seçimlere gösterilecek ilgi, bu seçimlerde kazanılacak deneyler ve beceri, ile başarı ilerde emekçi sınıfların ve emekten yana iktidarların oluşmasında sonsuz birikim sağlayacaktır.

İşçi sınıfının, emekçinin iktidarının, emekten ve halktan yana bir iktidarın oluşmasında ilk adım, yerel seçimlerde işçi ve emekçi ya da emekten yana kişilerin alabildiğince çok sayıda seçilmelerinin sağlanmasıdır.

Bu böyle olduğu içindir ki, Genel-İş Sendikası'nın üyeleri, bilinçli işçiler, gerek önseçimlerde gerekse daha sonraki seçimlerde bilinçli olarak, işçi, emekçi ve emekten yana adayları desteklemek durumundadırlar. Emekçi ya da emekten yana bir adayın desteklenmesinde, partiler içi ve partilerarası tüm çekişmeler ve sürtüşmeler bir yana bırakılmalıdır. Falan ya da filan partinin üyesi olmak, o partinin kavgasına kapılıp gitmek, işçi ve emekten yana bir adayın desteklenmesine engel oluyorsa, bilmek gerekir ki, işçi sınıfının siyasal iktidar içinde sesini ve ağırlığını duyurmasına da engel olmaktadır.

Yerel seçimlerde, Genel-İş Sendikası üyesi seçmen ve ön seçim delegelerine büyük görevler düşmektedir. Amaç, ne pahasına olursa olsun, olabildiğince çok işçiyi, emekçiyi ve emekten yana kişiyi yerel yönetimlerde söz ve oy hakkına sahip kılmak olmalıdır..

Genel-İş üyesi seçmenin düşüneceği tek şey, emekten yana, işçi sınıfından yana bir yerel yönetimi iş başına getirmektir. Ancak bu yoldandır ki, ilerdeki günlerde siyasal iktidarda da işçi sınıfı söz sahibi olma olanağına kavuşacaktır.

***"Belediye başkanı ya da belediye meclisi üyelerinin seçiminden bana ne? Bunlar zaten benim işverenim durumuna geçecek kişiler"* demek yanlıştır. İşverenin, hele yerel yönetimde ve siyasal iktidarda emekten yana olmasıyla olmaması arasında büyük farklar vardır. Bu farklılık iyi değerlendirilmelidir.**

Yerel seçimler, işçinin, emekçinin siyasal iktidara adaylığı için atılacak ilk adımın göstergesidir ve bu hiç unutulmamalıdır.

GENEL-İŞ EMEK

«Faşizme karşı eme

SENDİKAMIZIN GENEL BAŞKANI ABDULLAH BAŞTÜRK VATAN TESİNİN FAŞİZM KONUSUNDA YAPTIĞI BİR ARAŞTIRMANIN LARINI YANITLAMIŞTIR. GENEL BAŞKANIMIZIN VATAN GAZET SORULARINI VERDİĞİ YANITLARI AYNEN AŞAĞIDA SUNUYORU

VATAN- **Türkiye işçi sınıfı "faşizmi ya da faşizm sürecini" sizce nasıl izliyor?**

BAŞTÜRK: Sorunu u biraz açarak yanıtlayalım. Son 36 yıldır oluşan biçimiyle, Türkiye'de demokrasi, batılı kapitalist ülkelerdeki model üzerinde gelişmeye çalışmaktadır. Yani, çoğulcu toplum düzeni ve bu düzenin siyasal kurum ve kuruluşları içinde, siyasal partileşme modeli konmuştur. Ne var ki, modelin biçim ve niteliğine karar verenler çoğulcu toplumun bir kesimi, daha açığı, sermaye sınıflarıdır. Sermaye sınıfları, kendi istekleri içerikte programlarla, kendi koydukları sınırlar içinde kalmak koşuluyla ve her hal-ükârda iktidarda daima kendilerinin bulunacağı bir seçim düzenlemesiyle, ülkenin ekonomik, siyasal ve sosyal olanaklarını ellerinde bulundurmakta ve demokrasi biçimi oluşturmaktadırlar. Bu 30 yıllık süre içinde, işçi sınıfı, ülkenin siyasal ekonomik ve sosyal hayatını ilgilendiren, toplumumuzun geleceğine ilişkin hiç bir kararda söz sahibi olmamıştır. Egemen güçler, kendi çıkar ve ikballeri için tehlikeli saydıkları her sosyal gelişmeyi, her ekonomik tartışmayı, her siyasal yapı önerisini yasaklayan yasal barajlarda işçi sınıfının karşısına çıkmıştır.

Bütün bunlara rağmen, kapitalizmin en ilkelinin ve en hoyratının uygulandığı Türkiye'de, çelişkiler kesin ve çarpıcı biçimde ortaya çıktığı içindir ki, toplumumuzun hemen her kesiminde kapitalist modelle kalkınılmayacağı gerçeği insanlarımızın gözüne daha açık bir biçimde batmaya başlamıştır. Son 5 yıl içinde, sermaye sınıflarının kendi biçimledikleri yöntemler için-de, batılı usulde sürdüregetirdik siyasal iktidarlar, artık sandıklar çıkmaz olmuştur. Halkın aldat rak, uyutularak ve de sermaye koşulladığı ortam içinde kullan **rak** yürütülen kapitalist sömürü araç ve aletleri artık geçerliliğ yitirmiştir. Sermaye sınıfları, ke kurdukları modelde bile, sandı yenilgiye uğrayınca dünyanın yanında yaptığını Türkiye'de tekrarlama **hevesine** düşmüş maye diktasını kurmak için bir deneme yapmıştır. 12 Mart dar siyle uygulamaya çalışmaktadır.

VATAN- **Faşizm konusun işçi sınıfı partilerinin sendik ların ve demokratik kitle gütlerinin tavırları hakkın görüşleriniz nedir?**

BAŞTÜRK: Türkiye işçi sınıfı, faş min bütün tecrübelerini yakın izlemiştir. Bilmektedir. Kırk önce Almanya'da, elli yıl ö İtalya'da neler olup geçmişsse, a şeylerin şimdi de, çağdışı yönte lerle ülkemizde tezgahlanmaya lışıldığının farkındayız. Onun iç sermaye diktasına karşı, emekç rin doğal **ittifakının** kurulması rektiğine inanıyoruz. Bu ittifak, usulünde olmayacaktır. Emekçi leler, kendi özgürlüklerini, hakl nı savunurlarken, sınıfsal bilin ve işçi sınıfı biliminin verile kullanmalıdırlar.

İşçi sınıfı, sendikalarıyla, si sal örgütleriyle, ittifaklarındaki rici ve demokrat kuruluşlarla bir te bu bilinç ve bilim verilerin ışığında kavgasına sarıl sürece, faşizm hevesleri, serm sınıflarının kursaklarında kalm mahkûmdur.

Son olarak şunu da belirtey ki, ülkemizde, şu anda, işçi sı ideolojisi içinde, işçi sınıfının ke siyasal amaçlarını gerçekleştirm için kurduğu bir siyasal parti y

ÜRETEN BİZ, VERGİ VEREN BİZ, KAZANAN VE MUTLU YAŞAYAN ONLAR

SOSYAL KESİMLERE GÖRE HANE HALKININ TOPLAM GELİR VE ÖDEDİĞİ VERGİNİN DAĞILIMI (1973)

	Hane Halkı Sayısı	Hane Halkı Yüzdesi	Toplam gelir (TL.)	Toplam gelir Yüzdesi	Vergi toplam (TL.)	Vergi Yüzdesi
Emekçiler (Bordro üzerinden ücret alanlar)	2.532.919	37.0	54.056.837.120	31.9	10 Milyar 880 Milyon	68
Patronlar (Sermaye ve Serbest meslek sahipleri)	730.625	10.7	59.554.811.904	35.2	4 Milyar 960 Milyon	31
Küçük üreticiler	3.577.284	52.3	55.610.163.200	32.9	16 Milyon	1.0
Toplam	6.840.328	100	169.221.812224	100	16 Milyar	100

Ülkemizde yıllardır ağızlarda dolaşan bir söz var "Vergi adaletsizliği" ve yıllardır yönetimde bulunan kişiler bu soruna bir çözüm yolu bulacaklarını söyler dururlar. Aslında **bunların** söylediğinin gerçekle ilişkisi yoktur. Ülke yönetiminde olanlar işçi sınıfından, emekçilerden yana olmadıkları için bu dengesizliği, bu eşitsizliği bozamazlar, dengeyi sağlayamazlar.

Öylesine garip bir ülkede yaşıyoruz ki, toplam gelir vergisinin yüzde 68'ini ödeyen emekçilerin verdiği paralarla kurulan işyerleri, bu gün patronların daha çok kazanmalarına ve vergiyi ödeyen emekçilerin daha çok sömrülmesine araç olmaktadır.

Sosyal bir suç olan lokavtları ilan eden patronlar ise verginin ancak yüzde 31'ini ödemekte ve gelirin yüzde 35.2'sini almaktadırlar. Oysa ki, biz emekçiler verginin yüzde 68'ini ödeyip, gelirin yüzde 31,9'nu almaktayız. Ayrıca bizim verdiğimiz vergilerle kurulan kamu kuruluşları ile devletin katkısı olan kuruluşlar, emekçilere yapılan saldırıların parasal kaynağı olmaktadır. Bunun en somut örneği; emekçilerin verdiği paralarla kurulan devlet kuruluşlarının TİSK'e (Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu) üye olmaları ve aidat ödemeleridir. Verdiğimiz vergilerin bir kısmı bu devlet kuruluşları aracılığıyla patronların örgütü olan TİSK'e aidat olarak ödenmektedir.

Ödenen bu aidatlar da tekelci sermayenin ülkemizdeki temsilcisi MESS'in güçlenmesini ve sömürüsünü arttırmaktadır.

Gerçekte ise devlet kurumlarının TİSK'e üye olmaları 274 sayılı yasaya aykırıdır. Devlet kuruluşlarının bu konfederasyona üye olması ve aidat ödeyerek onları beslemesi devletin patronlardan yana bir görünüm içinde olduğunu ortaya koymaktadır.

VERGİNİN ÇOĞUNU BİZ ÖDÜYORUZ
GELİRİN ÇOĞUNU ONLAR ALIYOR

Ülkemizde bizden yana olmayan yönetimler nedeniyle bu büyük dengesizlik artmakta, patronların sömürüsü yoğunlaşmaktadır. 1973 istatistik verilerine göre toplam gelir 169.221,812.224 TL'dir. Bu gelirin yüzde 35.2'si olan 59.554.811.904 lirasını patronlar, müteahhitler ve diğer serbest meslek sahipleri alırken; toplam 16 milyar TL olan gelir vergisinin yüzde 69'i olan 10 milyar 880 milyon lira ödüyor. Ve toplam gelirin ancak yüzde 31.9'u olan 54.056.837.120 lirasını alıyoruz. Şimdi bu dengesizlik MC iktidarları zamanında emekçilerin aleyhine olarak daha da artmaktadır.

Bu büyük dengesizlik ancak işçi sınıfından yana bir yönetim tarafından bozulacak ve ortadan kaldırılacaktır. Bu dengesizlik bozulurken, devlet kuruluşları ve katkısı olan kurumlar aracılığıyla işçilerin verdiği vergilerle patron kuruluşlarının beslenmesi de sona erecektir.

Devletin resmi organları tarafından yayınlanan bilgiler ışığında 1973 yılı gelir ve vergi dağılımı çizelgesinde görüldüğü gibi, sayısal bakımdan bile patronlar ancak yüzde 10.7 bulmakta ve gelirin çoğunu almaktadırlar. Oysaki biz emekçiler verginin çoğunu ödediğimiz gibi sayı bakımından da yüzde 37'yi bulmaktayız.

Küçük üreticiler diye sınıflandırılan bölüme giren toprak sahipleri ise hiç bir vergi ödememektedir. Bu küçük üreticiler dediğimiz bölümü oluşturan esnaf ve zanatkarlar da **götürü** usulü vergi ödemektedirler. Verdikleri gelir vergisi de yüzde 1 dolaylarındadır. Yukarıdaki çizelgede, görüldüğü gibi gerçekten vergiyi emekçiler ödüyor, devletin yükünü emekçiler çekiyor. Devlet ise patronları dolaylı yoldan emekçilere karşı besliyor.

ekçilerin doğal ittifakının kurulması gerektir.»

GAZE-
SORU-
SSİNİN
Z...

leri
dan
ıla-
nin
ıla-
ün
ini
ndi
kta
her
de
er-
kaç
be-
da
a-
ör-
da
ız-
lan
yıl
ıce
yni
m-
ça-
in,
ile-
ge-
MC
kit-
arı-
cin
ini
ya-
ile-
lik-
sel
dığı
aye
aya
im
nıfı
ndi
nek
ok-

tur.

VATAN- **Türkiye'de uzun bir süredir gündemde olan antifaşist mücadele sizce, "demokrasi, barış, özgürlük, bağımsızlık ve sosyalizm" mücadelesiyle özdeşleşmiş midir?**

BAŞTÜRK: Türkiye'de "anti-paşist mücadele"nin uzun bir geçmişi olmamıştır. 1970'lere kadar sürdürülen mücadele "demokratlaşma" için olmuştur. Çünkü, bu tarihlere kadar sandıklarından sermaye sınıfının istediği iktidarlar çıkagelmiştir. Oysa, şimdi sandık korkusu, toplumumuzun çok küçük bir azınlığı olan sermaye sınıflarını **sarmaya** başlamıştır. Biz ise çoğunluktayız. Bu nedenle, **bizim** için faşizme karşı savaş, aynı zamanda demokrasi için, tam bağımsızlık için, özgürlükler için, kısacası sosyalizm için mücadeleden soyutlanamaz.

VATAN-**Sendikanızın faşizmle ilgili olarak yaptığı eğitim seminerleri oldu mu? Seminerlerin sonucunda ne gibi gözlemleriniz oldu?**

BAŞTÜRK: Sendika, esasen varlığıyla ve mücadeleleriyle faşizme karşı bir okuldur. Buna ek olarak ve doğal görevimiz çerçevesinde elbetteki sendikamızın ülke sathına yayılan eğitim faaliyetleri olmaktadır. İşçi arkadaşlarımız seminerlerinde çeşitli yurt ve toplum sorunlarını bu arada elbetteki faşizm sorununu tartışmak olanağını bulmaktadırlar. Genel-İş bu faaliyetleri en iyi biçimde yapmaya çalışan sendikalardan biridir.

VATAN- **Sizce faşizmin yaymak istediği yılgınlık terör havasının yaratılmasına ve sol kesimden yardımcı olan girişimler var mı?**

BAŞTÜRK: İşçi sınıfından soyutlanmış, özellikle küçük burjuva kökenli bazı grupların faşizme yardakçılık niteliğindeki bireysel terörizme girişmeleri, sosyalizm düşmanlarınca iyi kullanılmaktadır. Özellikle henüz meslekî ya da sınıfsal örgütlenme olanaklarından yoksun bulunan kırsal kesim emekçilerinin karşısına, bu grupların uyguladıkları terörizm, sosyalizme karşı propaganda malzemesi olarak çıkarılmaktadır...

VATAN- **İşçi sınıfının faşizmle mücadelesindeki ölçüyü belirleyecek etken nedir? Faşizme karşı mücadele türünü belirleyecek ölçü Türkiye koşullarında ne olmalıdır?**

BAŞTÜRK: Faşizme karşı mücadelenin türü, yöntemleri ve ölçüsü hiç kuşkusuz genelde öteki ülkelerinkinden çok farklı olmayacaktır. Faşizmin sanayileşmiş, gelişmiş ülkelerde uygulanan biçimi ile, geri bıraktırılmış, sınıf bilinci yeterince gelişmemiş ülkelerde, uluslararası sermayenin temsilcileri eliyle uygulanan değişik yöntemleri vardır. bangladeş'te, **Hindistan'da** Pakistan'da, ve İran'daki gelişmeler bu hususta iyi bir örnektir. Belirgin niteliği de silahlı kuvvetleri halka karşı, halkın iradesine karşı kullanmaktadır.

VATAN- **Tariş, Seydişehir, İskenderun, Demirçelik'te MC iktidarlarının sürdürdüğü komando baskıları değerlendirildiğinde işçi sınıfı açısından varılacak sonuç sizce nedir?**

BAŞTÜRK: Adını saydığınız ve saymadığınız pek çok yerdeki faşist uygulamalar iki gerçeği ortaya koymuştur. Birincisi, işçi sınıfının sendikal örgütleri arasına, sermaye tarafından sokulan ajanlara, yani, işçi sınıf adına örgüt kurup, sermaye sınıflarının hizmetine girenlere karşı sınıfımızın dikkatini uyanık tutma gereğidir.

Alışılmış, terminolojisiyle, sarı sendikacılığa karşı savaş açmak.. İkincisi, kamu mülkiyetinde ve devlet işletmeciliğinde bulunan kuruluşların, siyasal iktidar, sermaye sınıflarının elinde olunca, nasıl işçi sınıfı aleyhine kullanabileceğini somutlayan sonuçlar verişidir. Yani, devlet emekçilerin değil de, sermayenin denetimi ve egemenliği altında olunca, bu işyerleri ve **kuruluşlar,** faşizmin **provalarının** yapıldığı labaratuvarlar haline dönüşmektedir.

VATAN- **Türkiye'de hız kazanan faşizm sürecinin gelişmesine karşı ancak politik grevler ve toplu direnişlerle engel olunabileceği görüşüne katılır mısınız?**

BAŞTÜRK: Hayır, faşizmi yenmek için, sadece politik grevler ve direnişler yeterli değildir. Faşizmin en büyük kâbusu örgütlenmiş büyük kitleleri karşısında görmektir. Büyük kitleleri sermaye diktasının karşısına dikmek için tüm yollar, tüm demokratik yöntemlere başvurmadıkça tüm olanaklar kullanılmadıkça, direniş ve politik grevler yeterince etkili olamazlar...

Unutulmamalı ki bu tür mücadele biçimleri egemen güçlerin mevcut iktidarını belki yıptarabilir. Ama egemen güçlerin mevcut iktidarları yerine daha taze ve daha anti-demokratik olanını çıkarmalarına bu yollarla engellemek mümkün değildir. Emekçi kitleler meydana gelecek iktidar boşluğuna kendi iktidar almaşıklarıyla kapatabilmek için güçlerini birleştirmek ve siyasal mücadeleye katılmak zorundadırlar.

AŞKALE İŞÇİLERİ YALNIZ DEĞİLDİR

● İşçiler: "Üreten biz, yöneten de biz olacağız"

Türkiye Kömür İşletmeleri (TKİ) Şark Linyitleri İşletmesi Aşkale Kükürtlü Kömür Ocaklarında 400'den fazla işçi çalışmaktadır. Bu işçilerden 387'si Yeraltı ve Yerüstü Devrimci Maden İşçileri Sendikasına üyedirler. TKİ Müdürlüğü 27.9.1977 gün ve 2406/1288 sayılı kararıyla bu ocağı süresiz kapatmıştır.

Tebliğ yazısında şöyle yazılmış sendikaya:

"İstihsalin yapılamaması, aşırı zarar ve işletmenin teknik yapısının doğurduğu zorlayıcı sebepler muvacehesinde." uygun görülmektedir.

İstihsalin yapılamaması ve aşırı zarar gibi gerekçelerle TKİ Müdürlüğü tarafından kapatılan ocakta çalışan Yeraltı ve Yerüstü Devrimci Maden İşçileri Sendikasına üye işçiler direnişe geçerek üretimi sürdürmektedirler.

Yeraltı ve Yerüstü Devrimci Maden İşçileri Sendikası'nın örgütlenmesi ve yetki alması, Aşkale Kükürtlü Kömür Ocaklarında olayların başlamasının tek nedenidir. Amaç, sendikayı ezmek, ortadan kaldırmaktır. Bütün planlar bunun üzerine kurulmuştur. Bu elbetteki tek başına bir sendikanın, devrimci bir sendikanın ezilmesi, ortadan kaldırılması demek olmayacaktır. O sendikaya üye 387 işçi de aynı şekilde ezilmek, açlığın, yokluğun kucağına itilmek istenmektedir. Tabii ki yalnızca 387 işçi olarak değerlendirilmemelidir. Bu 387 işçinin bakmakla yükümlü oldukları canlar da vardır. Çoluğuyla, çocuğuyla, karısıyla, anasıyla, babasıyla binlerce insanımızı, bizim insanlarımızı hedef almaktadır kapatma kararı.

Bunu başarabilecekler mi? Bu 387 işçiyi ve onların yanında binlerce insanı aç, sefil, yoksul bırakmaya güçleri yetecek mi? Tüm demokratik örgütlerin gözü kulağı şimdi Aşkale'ye çevrilmiştir. Unutulmasın ki, Aşkale Kükürtlü Kömür Ocaklarında çalışan ve sokağa atılmak istenen işçiler yalnız değildir. İşçi sınıfımız başta olmak üzere tüm demokratik kitle örgütleri Aşkale Kükürtlü Kömür Ocaklarında yiğitçe mücadele veren işçilerin yanındadır. Maddi ve manevi olarak onların destekçisidir.

Kapatma kararının nedeni söylendiği gibi **"istihsalin yapılamaması, aşırı zarar ve işletmenin teknik yapısının doğurduğu zorlayıcı nedenler"** değil, kesinlikle politik nedenlerdir. Kapatma kararı Aşkale Kömür Ocaklarında asılmış ve işçilerin iş akitlerinin feshedildiği bildirilmiştir.

Ancak işçiler kararlı bir biçimde direniyorlar. **"İstihsal yapılamıyor"** denilmesine karşın işçiler çalışıyorlar, üretimi tüm güçlerince sürdürüyorlar. İşletiyorlar ocağı **"çalışmıyorlar"** diyenlerin yüzüne bir tokat indirircesine çalışıyorlar. Ve de silolarda iki bin tonu aşkın kömürü gösteriyorlar.

Aşkale Kömür Ocaklarını kapatma kararı alanlar, ekmek parasının nasıl kazanıldığını bilmeyenler, kömür ocaklarında çalışanların, hangi koşullarla çalıştıklarını bilmeyenler, görmeyenler bir kalemde binlerce insanı sokağa atamazlar, açlığın ve yoksulluğun kucağına itemezler.

Aşkale Kükürtlü Kömür Ocaklarında çalışan işçilerin kendi ağızlarından çıkan sözleri duysunlar kapatma kararı alanlar. Duysunlarda anlasınlar ekmek parasının nasıl kazanıldığını ve o ocakların orada çalışan işçiler için ne anlama geldiğini.

Şöyle diyorlar işçiler: **"İşveren devlet yasa dışı davranmıştır. Ocakları, ekmek teknemizi terketmeyeceğiz. Üreten biz, yöneten de biz olacağız.."**

Evet böyle diyorlar Aşkale Kömür Ocaklarında çalışan, üreten işçiler. Ve de direniyorlar, çalışıyorlar, üretiyorlar.

İnancımız odur ki, ZAFER EMEKÇİLERİN OLACAKTIR.

Yaşasın Aşkale Kömür Ocaklarında yiğitçe direnen devrimci maden işçileri.

DIŞ POLİTİKA VE TÜRKİYE

TAYLAND'DA BİRBİRİNİ İZLEYEN DARBELER

Güneydoğu Asya'da emperyalizmin ardı ardına yenilgiler alması yanında hala kukla bir yönetmle idare edilen Tayland gibi ülkeler de bulunmaktadır. Son zamanlarda bu ülkenin diktatörleri, Vietnam örneğinden hiç ders alamadıklarını, ülkelerinin temel sorunlarını halletmek yerine Kamboç ve Laos gibi ülkelerle ABD çıkarları için çatışmalara girerek göstermektedir. Tayland'ın bu tutumu Vietnam'ın eleştirisine yol açmıştır. Son olarak da altı ay önce başarısız bir darbe girişiminde bulunan subayların oluşturduğu yeni bir askeri yönetim kansız olarak işbaşına gelmiştir. Bu darbe Tayland'da halkın dışında gerçekleştirilen yedinci askeri darbedir. ABD resmi sözcüleri bu son darbeden haberleri ve ilişkileri olmadığını söylerken, darbeyi gerçekleştiren ve 23 kişilik bir devrim konseyi kuran yeni Tayland yöneticileri ABD ile işbirliği politikasını sürdüreceklerini açıklamışlardır. Gelecek yıl genel seçimleri yapıracaklarını vaad eden yeni darbenin de uzun ömürlü olmayacağı görülmektedir.

HİNDİSTAN'DA YENİ GELİŞMELER

Asya'nın dev ülkelerinden birisi olan Hisdistan tarihinin milyonların katıldığı sosyal mücadeleler ile dolu bir geçmişi vardır. İngiliz emperyalizminin boyunduruğundan görünüşte kurtulup siyasi bağımsızlığına kavuşan Hindistan'da yeni emperyalizmin yöntemleriyle sömürü devam etti. Hindistan egemen sınıfları ülkelerini hep yabancılara dayanarak yönettiler. Amerika, Sosyalist Ülkeler, Avrupa kapitalizmi arasında gezinen bir dış politika uygulayarak ekonomik bunalımları karşılamaya, milyonların isteklerini yerine getirmeye yol aradılar Hindistan'ın yeni Başbakanı Desai'de farklı bir politika izlemiyor. Hindistan'da büyük halk kitleleri ise köklü çözümler istemekte, yeni bir ekonomik sistem özlemi duymaktadırlar. Kongre Partisinin muhalefetini bu potansiyeli değerlendirmeye yönelmesi ve Desai hükümetini bir an önce düşürmeye çalışması Hindistan'da önümüzdeki günlerde büyük sosyal olayların işaretedir.

KIBRIS İÇİN PAZARLIKLAR SÜRÜYOR

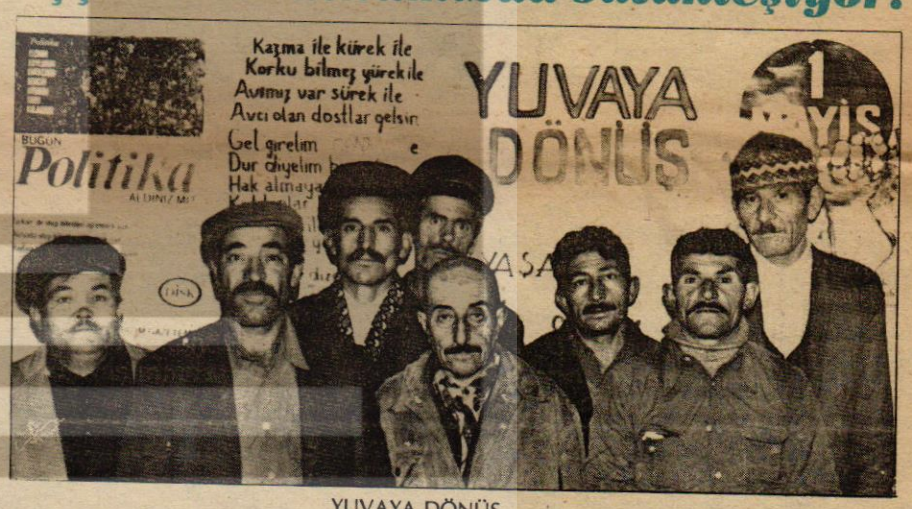
Kıbrıs konusu gerek ülkemiz ve Yunanistan, gerekse bir çok uluslararası kuruluşun başlıca sorunlarından birisi olma niteliğini sürdürüyor. Ortadoğunun ve Akdenizin stratejik bir yerinde olan ada ABD'nin gözünde en büyük "uçak gemisi" dir. Akdeniz'in ortasındaki Kıbrıs adası askeri limanlar, ordular, nükleer, silah üsleri ile doldurulursa çok güçlü bir stratejik merkez teşkil eder. Bu stratejik konumu yüzünden Kıbrıs Ortadoğunun önemli sorunu olmuş ve her ülkenin ilgisini çekmiştir. Son olarak AET (Avrupa Ekonomik Topluluğu) da konu ile ilgilenmeye % 25'e inmesi ve ABD tarafından ülkemize uygulanan silah ambargosunun kaldırılmasını hedef alan yeni bir "Plan"dan söz edilmektedir.

BATI ALMANYA'DA NELER OLUYOR?

Ordu'da ve devlet kurumlarında örgütlenmiş nazilerin ortaya çıkışı anti-demokratik önlemlerin alınması, sanayileşme hamlelerine paralel silahlanma girişimleri, hatta başka ülkelerdeki nükleer yatırımlara alman yardımı yapılması tüm dünya kamu oyunun dikkatini Alman kapitalizmine çekmiştir. Geçtiğimiz günlerde gerillalar tarafından kaçırılan ve öldürülen alman sanayici olayı, uçak kaçıran gerillalara karşı özel yetiştirilen alman GSG-9 komandolarının eylemleri ve cezaevinde tutuklu bulunan 3 gerillanın şüpheli ölümleri dünya kamu oyunda önemli haberler olarak verilde. Şimdi Almanya, ülkesindeki eylemleri demokratik ilkelerden ayrılmadan alacağı önlemlerle kontrol altına almak yerine, konuyu yaygaracı bir şekilde dünya kamu oyuna yansıtmakta, 13 ülkenin havaalanına kendi resmi muhafızlarını yerleştirmekte, diğer ülkelere güvenmeyip o ülkelerin topraklarında kendisi önlem almaktadır. Dünya savaşlarının Almanya'ya ve diğer ülkelere nelere mal olduğunu bilen Alman emekçilerinin şiddet eylemlerini bahane ederek ülkede baskı rejimine yönelmelere tepki göstermesi olağandır.

ÖRGÜTLENME ÇALIŞMALARIMIZ SÜRÜYOR

● Kütahya'da Bes–İş'ten istifa eden işçiler Sendikamızda bütünleşiyor.

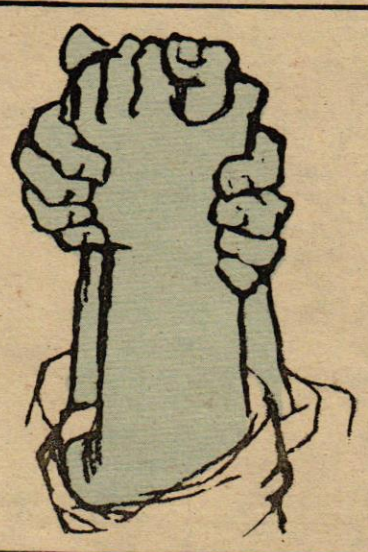

YUVAYA DÖNÜŞ
Sendikamıza katılışlarının mutluluğu içinde Kütahyalı işçiler...

Sendikamız bir yandan sözleşme görüşmelerini sürdürürken, bir yandan da örgütlenme çalışmalarını sürdürmektedir.

Kütahya Belediyesinin çeşitli işyerlerinde çalışan işçiler karşı sendika olan sarı Bes-İş'i **"işçi sınıfına ihanetle suçlayarak"** sendikamızda bütünleşmekte ve noterlerin önünde kuyruklar oluşturmaktadırlar.

Bes-İş Sendikası yöneticilerinin işçilerden alınan aidatlarla saltanat sürdüklerini, bu saltanatın sarhoşluğu ile işçiye yararlı olamadıklarını belirterek, **"bizim ödediğimiz paralarla sefa süren ve bizi bir an olsun akıllarına getirmeyenlerle birlikte olmamız mümkün değildir. Bu nedenle sarı sendikayı yöneticileriyle ve tabelası ile başbaşa bırakmaya karar verdik. Bundan böyle yolumuza Genel-İş saflarında devam etmeye karar verdik. Yuvaya dönüşün mutluluğu içindeyiz"** demişlerdir.

ÇAĞRI

KAZMA İLE KÜREK İLE
KORKU BİLMEZ YÜREK İLE
AVIMIZ VAR SÜREK İLE
AVCI OLAN İZE GELSİN

GEL GİRELİM GENEL-İŞ'E
DUR DİYELİM BU GİDİŞE
HAK ALMAYA, DİRENİŞE
KATILANLAR BİZE GELSİN

AÇIN GREV İLE YOLLARI
GİYELİM MAVİ ÖNLÜKLERİ
VURSUN GREV DAVULLARI
İŞVERENLER DİZE GELSİN

DENETİM KURULUMUZ TOPLANDI

Sendikamız Denetim Kurulu 20 Ekim 1977 günü Şenol Kılıç Belginer'in başkanlığında toplanarak gerekli çalışmalarını yapmıştır.

Denetim Kurulumuz Raportörü Ökkeş İlbaylı, geride bıraktığımız altı aylık çalışmaların gözden geçirildiğini söylemiştir.

Ana tüzüğümüz gereği altı ayda bir toplanması gereken Denetim Kurulumuz, çalışmaları sonunda hazırlanan raporda, **"evrak ve dosyalar üzerinde yapılan incelemelerde işkolu yetkisinin alınması ve toplu sözleşme görüşmeleri sırasında tüm yetkili, yönetici ve personelin büyük katkıları olduğu"** görüşüne yer verilmiştir.

1 MAYIS VE DOKUNULMAZLIK ZIRHI

1 MAYIS olayları unutulmadı. O güzel 1 Mayıs günü yüz binlerin doldurduğu Taksim Alanı kana bulanmıştı. Yarım milyon emekçinin tıka-basa doldurduğu Taksim Alanı 34 emekçiye mezar olmuştu o gün. Anımsarsınız diyemiyoruz, demiyeceğiz, çünkü anılardan bir an bile silinmedi, hiç unutulmadı. Belleklerde tazeliğini o günkü kadar koruyor 1 MAYIS olayları. Ve de bu kez milyonlar hazırlanıyor 1 MAYIS 1978'e...

Unutturmaya çalışsalar da, olayları çıkartanları bulup cezalandırmasalar da ne unutacağız, ne de olayın faillerini takipsiz bırakacağız. İşçi sınıfı 1 MAYIS 1977 şehitlerini hiç bir zaman unutmadı ve unutmayacaktır. Olayı ört-bas etmeye çalışanları da...

Zamanın İstanbul Valisi Namık Kemal Şentürk, Cumhurbaşkanlığı Kontenjanından senatoya girdi.1 MAYIS olayları sırasında İstanbul Valisiydi Şentürk. İstanbul'un en büyük idari amiriydi. Olayları çıkartanların, 34 kardeşimizi katledenlerin ortaya çıkmasında gerekli çabayı göstermedi Şentürk.

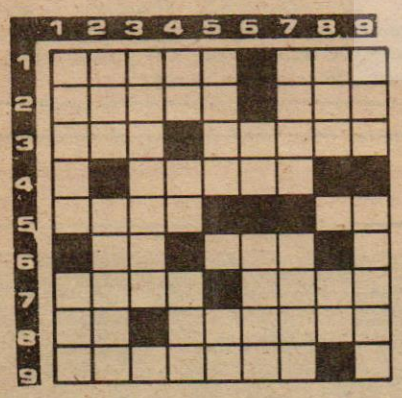
Bugün Şentürk'ün Cumhuriyet Senatosu'nda Cumhurbaşkanlığı Kontenjan Senatörü olmasını, doğrusunu söylemek gerekirse yadırgadık.Zamanı gelecek karanlıkta kalan olaylar çıkacaktır aydınlığa. Olayların faillerinin yanı sıra, olayları ört-bas etmek isteyenler, olayları çıkartanların üstüne gitmeyenler de kendilerine düşen borcu ödemek zorunda kalacaklardır. Ne yazıkki sayın Şentürk bu kez de Cumhuriyet Senatosu'nun dokunulmazlık zırhına büründü.

Gene konuşmasın Şentürk devam etsin susmaya. O dokunulmazlık zırhı altında da söylemesin bildiklerini. Hele bir çıksın karanlıklar aydınlığa, hele bir gelsin günü, o büründüğü zırhtan sıyrılmasını da bekleriz.

Hiç acelemiz yok bizim.

BULMACA

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. Görünmez, belli olmaz bir halde olan -Kaba baston. 2. Valide-Sulmeden, kıyıcı. 3. Görünüş, seyredilen güzellik. 4. Çinkonun simgesi-Mağara Mahal, mevki. 5. Tersi yere serilen halı, kimil gibi yünlü şeylere verilen isim- Bir nota. 6. Tersi yaban hayvanlarının kendilerine yuva edindikleri kovuk-Daima akan su veya su merası. 7. Paylama-Bir işaret zamiri. 8. Matematikte bir eğriden alınan parçaya verilen isim-Bir nota. 9. Tersi dolayısıyle anlatma-Haşlandıktan sonra dilim dilim kesilip kızartılmış et yemeği.

SOLDAN SAĞA

1. Çenede veya yanaklarda gülümserken beliren çukurluk. El içi.2. Bir düşünceye bir kanışa bağlı bulunan veya bağlı bulunulan düşünce. Arttırma. 3. Kuşku, sanı-Fazla bön, avanak anlamında bir söz. 4. Anma, söyleme anlamında eski dilden bir söz. 5. Anlayış, (Eski dil) -Sanat. 6. Utanma duygusu -Tersi doğal bir tatlı. 7. Bir askeri birlik -Doğuda bir ilimiz. 8. Bir nota-Korunması birine bırakılan şey. 9. Ankaralardan biri.

GEÇEN BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	P	A	V	U	R	Y	A		A
2	E	N		M	A	U	N		T
3	N	A	T		K	R	İ	K	O
4	G	R	A	F	İ	T		A	L
5	U	Ş	Ş	A	K		O		
6	E	İ	R			P	L	A	K
7	N		A	N	G	A	R	Y	A
8		S		A	R		A	N	İ
9	P	E	R	M	İ		Ş	A	M

BAĞITLANAN SÖZLEŞMELERLE ÜYELERİMİZE ÜST DÜZEYDE HAKLAR SAĞLANIYOR

Sendikamızın işkolu yetkisinin kesinleşmesinden sonra başlatılan işkolu düzeyindeki toplu iş sözleşmesi görüşmeleri sürmektedir. Büyük belediyelerin çoğunda olmak üzere bir çok belediyede sözleşme görüşmeleri tamamlanmış ve imza altına alınarak hayata geçirilmiştir.

Şimdiye kadar imzalanan sözleşmelerin tümünde 1 Mayıs İşçi Bayramı olarak yer almış ve hayata geçirilmiştir. Bu arada bazı belediyelerde uyuşmazlığa düşülmüş ve Uzlaştırma Kurulları oluşturulmuştur. Uzlaşmanın sağlandığı belediyelerde sözleşmeler imzalanırken, uzlaşma sağlanamayan belediyelerde de grev kararı alınmış ve çoğunda uygulama alanına konulmuştur. Grev başlattığımız belediyelerin bir kısmında anlaşmaya varılarak sözleşme bağıtlanmış ve grev kaldırılmıştır. Bazılarında ise greve başlamadan anlaşma olanağı bulunmuş ve sözleşme imza altına alınmıştır. Afyon, Ordu ve Orhangazi Belediyelerinde ise grev başlatılmış ve anlaşma ortamı bulunmadığından bu grevlerimiz başarıyla sürdürülmektedir.

Son on beş gün içinde sendikamızın sözleşme imzaladığı belediyeler şunlardır:

Seferhisar Belediyesi,
Giresun Belediyesi,
Bayburt Belediyesi,
Borçka Belediyesi,
Göktaş Belediyesi,
Hopa Belediyesi,
Ardeşen Belediyesi,
Çayeli Belediyesi,
Dinar Belediyesi,
Karkamış Belediyesi,
Çorum Belediyesi.

ÇORUM SÖZLEŞMESİ

Çorum Belediyesi ile sendikamız arasında bağıtlanan sözleşme iki yıl süreli olup, ücret zamlarının yanı sıra, Çorum Belediyesinde çalışan üyemiz işçilere çeşitli sosyal haklar da sağlanmıştır.

Çorum Belediyesinde imzalanan sözleşme ile getirilen ücret zammı ve sosyal hakların bazı maddeleri şöyledir:

- **20 lira birinci yıl,**
- **60 lira ikinci yıl olmak üzere toplam 80 lira ücret zammı,**
- **30 lira yemek parası,**
- **75 lira çocuk parası,**
- **10 lira risk zammı,**
- **30 lira sorumluluk zammı,**
- **1 lira kıdem zammı,**
- **400 lira eğitim yardımı,**
- **1 Mayıs İşçi Bayramı.**

İNEGÖL BELEDİYE BAŞKANI SEÇİLME ŞANSINI YİTİRMİŞTİR

Bursa Şube Başkanımız Rafet Demirtel, İnegöl'de işveren-sarı sendika işbirliğinin işçi sınıfına karşı tavır almasını kınamış ve konuyla ilgili bir açıklama yapmıştır. Demirtel'in açıklaması şöyledir:

"İnegöl Belediye Başkanı ile Sarı Türkiye Genel-İş Sendikasının Bursa Şube Başkanı, sarı Sendikacı Hasan Akkuş ikilisi, İnegöl Belediyesi Temizlik işlerinde çalışan Sendikamız üyesi 4 işçi arkadaşımızı işten çıkardılar.

Hasan Akkuş'u bilmeyenlere kısaca tanıtmak isteriz: Hasan Akkuş Orhangazi Belediyesinde Demokratik partili, M. Kemal Paşa Belediyesinde CHP'li, Bursa'da İnegöl'de, Yenişehir'de AP'li olduğunu söyleyen, bulunduğu bölgedeki Belediye Başkanlarının rengine göre Bukalâmun gibi renk değiştiren bir Sarı Sendikacıdır. İşte bu Sarı Sendikacı, işverenlerle beraber işçilere baskı yaparak, tehdit ederek ayakta durmağa çalışmaktadır. İnegöl Belediyesinde işçilerin Sendika değiştirme özgürlüğünü kısıtlamak maksadı ile Belediye Başkanı ile birlik olup, 4 işçi arkadaşımızın iş aktini, bu Sarı Sendikacı fesh etmiştir.

İnegöl Belediye Başkanı, işçiye karşı bir tavır alarak, İnegöl'de seçilme şansını yitirmektedir. Sarı Sendikalarla işbirliği yapan Belediye Başkanlarının yeniden seçilmeleri söz konusu olamaz. Birkaç işçiyi işten kovarak diğer işçilere gözdağı verip, işçileri korkutacağını sananlar, kendilerini aldatmaktadırlar. Çünkü arkadaşlarının işten kovulduğunu gören işçiler iş güvenliklerinin olmadığının bilincine varmaktadırlar. Bilinçlenen işçiler kendilerinden yana olmayan Siyasi Partilere oy vermeyeceklerdir. Hayat pahalılığından şikayetçi ve son zamlar da geçim sıkıntısı içine giren işçi, memur ve küçük esnaf, belediye seçimlerinde oylarını MC partilerinin adaylarına vermeyecektir. Faşist baskılar, işten kovulma tehditleri, artık işçileri ve yoksul halk kitlelerini korkutmağa yetmemektedir. Kanunsuz olarak işten kovulan işçilerin hesabı Sarı Sendikalardan ve işverenlerden sorulacaktır.

Bursa'da İnegöl'de, Orhangazi'de işten çıkarılan üyelerimizin hesabı Sarı Sendikacı beslemeğe çalışan Belediye Başkanlarından adalet önünde de sorulacaktır.

Faşist MC yandaşları, yerel seçimlerde, sandıksal yoldan oturdukları koltuklardan düşürülecektir.

İşçi sınıfının düşmanları, işçiler tarafından saptanmıştır.

YAŞASIN İŞÇİ SINIFININ BİRLİĞİ
YAŞASIN İŞÇİ SINIFININ DOSTLARI
YAŞASIN GENEL-İŞ
YAŞASIN DİSK"

GENEL-İŞ EMEK

ONBEŞ GÜNLÜK İŞÇİ GAZETESİ

Sahibi:
Abdullah BAŞTÜRK
Genel Yayın Müdürü:
Ertan ANDAŞ
Yazı İşleri Müdürü:
Hasan MERT
Yönetim Yeri:
Süleyman Sırrı Sokak 2/4
Yenişehir-ANKARA
Dizgi, film, montaj, baskı:
EM-AŞ Ofset Tesisleri ANKARA
Sayı: **301-1 KASIM 1977**
Fiyatı: **50 Kuruş**

TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ NEDİR, NE DEĞİLDİR?

Kapitalizm geliştikçe işçiler karşısında patronların gücü alabildiğine artmıştır. Değil tek tek işçiler, kararlı ve ilkeli bir örgütlenmeye gitmedikçe büyük işçi kümeleri bile patronların karşısında güçsüz kalmışlardır. Ezilmeğe mahkum olmuşlardır. Yüzyıllardanberi patronlar işçileri bir lokma, bir hırka parasına çalıştırmışlar, onların yarattığı değerlere el koymuşlardır. İşçilerin haklarını vermeyip bu haklarla kendileri semirmişlerdir. Bütün dünyada işçiler haklarını uzun ve kanlı uğraşlar sonunda almışlar ve düzene sokabilmişlerdir. Türkiye'de de bu uğraşlar birkaç yüz yıldır sürmektedir. Ancak 1963 yılının 15 Temmuz'unda İnönü Koalisyonu döneminde çıkarılan bir yasayla Türkiye'de de işçiler çağdaş anlamda sendikal örgütlenme hakkını kazandılar. Bu yasa 274 sayılı Sendikalar Yasasıdır. Aynı gün işçilerin işverenlerle olan ilişkilerini düzenleyen toplu iş sözleşmesi yasası çıkarıldı. Toplu sözleşme görüşmelerinin işveren yönünden anlaşmazlıkla sonuçlanması durumunda **Lokavt**, işçi yönünden anlaşmazlıkla sonuçlanması durumunda **Grev** önlemlerini de getiren yasa 275 sayılıdır ve **"Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu"** adını taşımaktadır.

Bugün konumuz olan Toplu-İş Sözleşmesi (ya da daha kısa adıyla Toplu Sözleşme) bu yasaya göre düzenlenmektedir. 1963 yılında bu toplu sözleşme hakkını düzenleyen, çağdaş sendikacılığı yasal düzenlemeye sokan İnönü Kabinesinin Çalışma Bakanı Sayın Bülent Ecevit'tir. Onun inançlı çabalarıyla yüzyıllardır yapılan mücadeleler semeresini vermiş ve Türkiye'de işçiler hakları olan sendikal örgütlenme ve toplu sözleşme, grev haklarını almışlardır.

1963'ten önce 1947 yılında çıkarılan bir yasayla da sendikalar kuruluyordu. Ancak bunlar dernekler gibiydiler ve hiçbir işlevleri, hakları yoktu. Grev yapamazlar, toplu sözleşmeye oturamazlardı. Bu hakları işçilere 27 Mayıs Devrimi sonunda çıkarılan çağdaş 1961 Anayasası getirmiştir. 247 ve 275 sayılı yasalar da bu Anayasa maddesine göre düzenlenmişlerdir.

Sendikalar Yasasına göre işçi kuruluşları **Sendikalar, Federasyonlar, Konfederasyonlar** biçiminde örgütlenirler. İşveren kuruluşları da öyle.

275 sayılı Toplu-İş Sözleşmesi, Grev Lokavt Yasasına, göre toplu sözleşmeler iki düzeyde bağıtlanırlar. **İşkolu** ve **İşyeri** düzeylerinde. Bu şu demektir:

İşkolu düzeyinde toplu sözleşme yapmak demek, bir işkolunda, Türkiye'deki bütün işyerlerinde toplu sözleşme yapabilmek demektir. Bu yetkiye sahip olmak demektir. Yasaya göre bu şöyledir: Bir işkolunda mevcut işçi sayısının yarısından bir fazlasını bünyesinde toplayan sendika o işkolunda işkolu toplu iş sözleşmesi yetkisini alır. O işyerindeki bütün işyerlerinin tek tek işverenleriyle ya da işveren sendikası, federasyonu ya da konfederasyonuyla masaya oturur.

İşyeri düzeyinde toplu sözleşme yapmak demek, tek tek işyerlerinde toplu sözleşme yapabilmek, bu yetkiye sahip olmak demektir. Yasaya göre bu şöyledir: Bir işyerinde çalışan işçilerin yarıdan bir fazlasına sahip olan sendika o işyerinin işvereniyle ya da o işyerinin bağlı bulunduğu işveren kuruluşuyla masaya oturur, toplu sözleşme bağıtlar.

Yalnız birkaç işyerindeki işçilerin çoğunluğunu bünyesinde örgütleyebilmiş bir sendika o işyerlerinde toplu sözleşme yapabilir ama aynı işkolunda başka işyerleriyle toplu sözleşme bağıtlayamaz. Ama işkolundaki işçilerin çoğunluğunu örgütleyebilen bir sendika o işkolundaki bütün işyerlerinde, üyesi olsun olmasın toplu sözleşme yapmak için çağrıda bulunabilir.

DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikanız bildiğiniz gibi işkolu yetkisini en büyük mahkeme olan yargıtay'dan almıştır. Türkiye'nin bütün belediye işyerlerinde belediye işçilerinin haklarını savunmak için toplu sözleşme görüşmeleri yapmaktadır, yapmıştır. Bu işkolunda Türkiye'nin en büyük sendikasıdır Genel-İş.

TOPLU-İŞ SÖZLEŞMESİ İŞÇİYE NE GETİRİR?..

Toplu iş sözleşmesiyle işçiler herşeyden önce ücret haklarıyla sosyal yardımlarını, benzeri başka ödemeleri zamanında alırlar. Parasal hakları yanında mal olarak yardımları da bu sözleşmeyle güvence altına alınmış olur. Ayrıca sendikacının sendikal eylemlerinden ötürü işveren karşısında güvenliği, sosyal güvenliği, iş kazalarına karşı korunması, işçi sağlığı, meslek hastalıklarından korunma gibi iş güvenlikleri alanlarında sözleşmeye konu olan işçiler işveren karşısında donanmış olurlar.

İşçiyi işverene karşı koruyacak, işten atılmaya, haksız yere işyerinden edilmeye karşı önlemler de toplu sözleşmeyle getirilir.

Kısası, işyerindeki işçileri her yönden kendilerinden güçlü olan patron karşısında haklarını alarak, ezilmeden çalışacakları düzeye toplu iş sözleşmesi getirir. Yoksa kapitalizmin ilkel kuralları işler ve işçiler patronların dişleri arasında öğütülen un olurlar. Bu cümlemizin doğruluğunu sendikalaşmamış, toplu sözleşmeyle hakları garanti altına alınmamış işçilerin bugün hâlâ asgari ücretle net 1200 lirayla çalışmaları göstermektedir.

Toplu iş sözleşmeleri işçiye yasalarla sağlanan hakların üzerine değişen yaşam koşullarına uygun olarak yeni haklar getirir.

Ancak bugünün Türkiye'sinde çarpık kapitalizmin, talan tapitalizminin kuralları, bu toplu sözleşme düzeninin sağlıklı işlemesini bile engellemekte, hızla yükselen enflasyon hem toplu sözleşmeyle alınan hakları hızla eritmekte hem de toplu sözleşme düzeninin önemini belgelemektedir.

ANAYASADA TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ

1961 Anayasamızın 47. maddesi işçinin toplu sözleşme hakkını güvence altına almıştır. 47. madde şöyledir:

"f) Toplu sözleşme ve grev hakkı.

"Madde 47-İşçiler, işverenlerle olan münasebetlerinde, iktisadi ve sosyal durumlarını korumak veya düzeltmek amacıyla toplu sözleşme ve grev hakkına sahiptirler."

"Grev hakkının kullanılması ve işverenlerin hakları kanunla düzenlenir."

TOPLU SÖZLEŞME NASIL YAPILIR?

275 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanununa göre bir işçi sendikasıyla işveren arasında, dediğimiz gibi iki düzeyde toplu sözleşme yapılır.

a) İşkolu düzeyinde.

b) İşyeri düzeyinde.

Şimdi işkolu düzeyinde toplu sözleşmenin hangi aşamalardan geçerek yapıldığını açıklayalım.

Bir işkolunda en çok üyeye sahip sendika işkolu sözleşmesi yapma yetkisine sahiptir. Yetkiye sahip sendika o işkolundaki işveren kuruluşunu, sendikalarını ya da örgütsüz işverenleri teker teker toplu sözleşmeye çağırır. Çağrıyı alan muhatap çağrıya uymak zorundadır. Bu arada toplantı yeri günü saati üzerinde anlaşmazlık çıkarsa taraflardan biri Çalışma Bakanlığı'na başvurur ve yer gün saat Bakanlıkça belirtilir. Bu durumda toplantı Ankara'da yapılır.

Şimdi bir sorun. Ya bir başka sendika daha aynı işkolunda toplu sözleşme yapmak isterse. Bunun için sözleşme yapmak isteyen sendika Çalışma Bakanlığına yazıyla başvurarak aynı işkolundaki diğer sendikaların adlarını, adreslerini ister. Onlara yazıyla durumu bildirir. Ayrıca Ankara, İstanbul, İzmir' de çıkan birer gazeteyle yayınlar.

Dedik ki o işkolunda en çok işçiye sahip sendika işkolu düzeyinde toplu sözleşme yapma yetkisine sahiptir. Eğer bir başka sendika en çok işçi bendedir diyerek itiraz edecek olursa en çok işçinin hangisindev olduğunu Çalışma Bakanlığı araştırır ve söyler. Buna rağmen itiraz edilecek olursa Yargıtay'a gidilir. Yargıtay'ın kararı kesindir. Bildiğiniz gibi bizim işkolumuzda en çok üyeye sahip sendika Genel-İştir. Ancak BİF buna itiraz etmiştir. Çalışma Bakanlığı bizim daha çok üyeye sahip olduğumuzu açıklamıştır. Yargıtay'a başvuran Türk-İş'in BİF Sendikasına son yanıtı Yargıtay 18.3.1977 günlü kararıyla vermiş ve 34 nolu işkolunda işkolu yetkisinin Genel-İş'te olduğunu belgelemiştir.

İşkolu düzeyinde yetkiyi alan sendika masaya oturur, görüşme yapar. Sözleşmenin iki nüshasını da Çalışma Bakanlığına verir.

Ama eğer işveren çağrıya gelmezse durum Çalışma Bakanlığına bildirilir. İşveren toplantıya gelmiş de anlaşma sağlanamamışsa buna dair tutanak Çalışma Bakanlığına yollanır.

Çalışma Bakanlığı bu yazıyı ya da tutanağı aldığı tarihten başlayarak on iki işgünü içinde bir Uzlaştırma Toplantısı düzenler. Tarafları çağırır. Yasaya göre taraflar bu toplantıya birer temsilci ve birer tarafsız aracı göndermek zorundadırlar. Yüksek dereceli bir bakanlık memurunun önünde taraflar karşılaşırlar. Her iki tarafsız aracı bu toplantıda bir üçüncü tarafsız aracı seçerler. Seçilen üçüncü tarafsız aracı ve her iki tarafsız aracı Uzlaştırma Kurulunu oluştururlar ve onbeş gün içinde sonuçlanmak kaydıyla görüşmelere başlarlar. Eğer üçüncü tarafsız aracıyı her iki taraf seçemezlerse bunu Yargıtay seçer. Her iki taraf da Yargıtay'ın yolladığı üçüncü tarafsız aracıyı kabul etmek zorundadırlar.

Uzlaştırma Kurulu'nun kararı işçi ve işveren kuruluşlarınca kabul edilirse toplu sözleşme bağıtlanmış olur. Kabul edilmezse Uzlaştırma Kurulu Başkanı durumu bir tutanakla Çalışma Bakanlığına bildirir.

Uzlaştırma Kurulu'nun tutanağından birer nüsha da taraflara gönderilir. Bu tutanağı alan sendika için grev hakkı yasal olarak doğmuş olur. Aynı anda işveren için de lokavt hakkı doğar. Bunun dışında "işçiyi veya işçi teşekkülüne mevzuat veya toplu iş sözleşmesiyle sağlanmış olan haklar, toplu iş sözleşmesi ile bağlı olan işveren veya işveren teşekkülü tarafından veya onun teşvik veya tahriki ile bozulursa, toplu iş sözleşmesi ile bağlı olan işçi teşekkülünün, o işverene ait işyerlerinde veya o işveren teşekkülünün mensubu olan işverenlere ait işyerlerinde greve karar verme yetkisi vardır." Bu durumda greve (ve lokavta) nasıl gidileceği yasayla düzenlenmiştir.

İŞYERİ DÜZEYİNDE TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ

Yukarıda açıkladığımız sıraya göre işkolu düzeyinde toplu iş sözleşmesini bağıtladık. İşyeri toplu iş sözleşmesinde de sıra aynıdır. Yalnız işyeri düzeyinde toplu iş sözleşmesi için başvurulacak resmi merci Çalışma Bakanlığı değil, Bölge Çalışma Müdürlükleridir. Bir işyeri ile toplu sözleşme yapmak isteyen sendika işyerine yazıyla başvurur. Bir mahalli gazeteyle ilân eder. Varsa önceki sözleşmeyi bir ay önceden feshettiğini bildiren yazıyı da yollamış bulunmalıdır.

Bunun için de o işyerinde çoğunluğu alan sendika yetkilidir. Yetki saptama için başvurulacak yerler Bölge Çalışma Müdürlükleridir. Bunun kararına itiraz eden sendika veya işveren için üst yer Mahalli Mahkemelerdir.

Yer, gün, saat saptaması için başvurulacak yer de işyeri toplu iş sözleşmesinde Bölge Çalışma Müdürlükleridir. Toplantı sonunda anlaşmaya varılamamışsa durum bir tutanakla Bölge Çalışma Müdürlüğüne bildirilir.

Uzlaştırmada da olay aynı olup işkolundan tek farkı muhatap resmi mercinin Çalışma Bakanlığı değil, Bölge Çalışma Müdürlüğü olmasıdır.

Toplu sözleşme süresi değişik olabilir. Süreli, süresiz olabilir. Süreliler bir, iki, üç yıllık olduğu gibi süresiz sözleşmeleri de isteyen taraf üç ay önceden haber vermek koşuluyla, bir yıl geçtikten sonra feshedebilir. Genel-İş'in sözleşmeleri bildiğiniz gibi iki yıllıktır.

BAĞITLAMAK: Yazımızda zaman zaman geçen bağıtlamak sözcüğü toplu sözleşme dilinde toplu sözleşmenin anlaşmayla imzalanması demektir.

SORULAR.....SORULAR.....SORULAR.....SORULAR...

AŞAĞIDAKİ YANITLARDAN DOĞRU OLAN BİR TANESİNİN YANINA ÇARPI İŞARETİ KOYUNUZ...

1) Türkiye'de işçilerin toplu iş sözleşmesi haklarını düzenleyen yasa hangisidir?

a) 274 sayılı Sendikalar Yasası

b) 275 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Yasası

c) 1475 sayılı İş Yasası

2) Toplu sözleşmeyi düzenleyen yasa hangi tarihte yürürlüğe girmiştir?

a) 1947

b) 1961

c) 1963

3) İşçilere çağdaş sendikalaşma, toplu sözleşme, grev haklarını veren yasaları çıkartan,

a) Süleyman Demirel

b) Bülent Ecevit

c) Necmettin Erbakan

4) İşkolu düzeyinde toplu sözleşme yapmak demek,

a) Sendikanın bağlı olduğu işkolundaki bütün işyerlerinde toplu sözleşme yapabilmek demektir.

b) Sadece sendikanın örgütlü olduğu iş yerlerinde toplu sözleşme yapabilmek demektir

c) Bağlı olduğu işkolundan başka bir işkolunda toplu sözleşme yapabilmek demektir.

5) İşyeri düzeyinde toplu iş sözleşmesini,

a) O işyerinde çalışan işçilerin azını örgütleyen sendika yapabilir.

b) O işyerinde çalışan işçilerin yarıdan bir fazlasını örgütleyen sendika yapabilir.

c) O işyerinde hiç üyesi olmasa da bir sendika yapabilir.

AŞAĞIDAKİ CÜMLELERDEN DOĞRU OLANLARININ YANINA (D) YANLIŞ OLANLARININ YANINA (Y) HARFİ KOYUNUZ..

6) Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Yasası 1963'te çıkarılmıştır. (.....)

7) 1963 yılından önce de sendikalar işverenlerle toplu sözleşme yapabilirlerdi. (.....)

8) İşçilerin grev hakkı Anayasa'da mevcuttur. (.....)

9) İşyeri düzeyinde toplu sözleşme yapan sendika işkolu düzeyinde de yapabilir. (.....)

10) Toplu sözleşmelerle işçilere parasal hakların dışında iş güvenliğini, sendikacının güvenliği, çalışma güvenliği gibi güvenceler de alınır. (.....)